

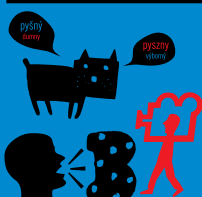
I ♥ Inštitút

Nám. SNP 27

814 99 Bratislava

facebook.com/PolskyInstitutBratislava

www.instytutpolski.pl/bratislava

V čase epidémie odporúčame Poľsko (nielen) online

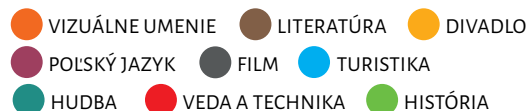
Epidémia celkom zmenila naše fungovanie tak ako aj iných slovenských kultúrnych inštitúcií. Museli sme zatvoriť galériu, kurzy poľského jazyka pokračujú online, zrušili sme plánované výstavy, koncerty, prednášky... Rovnako ako Slováci máme obmedzené možnosti pohybu a pracujeme z domu. No to však neznamená, že sme úplne pozastavili naše aktivity. Uvedomujeme si, že dnešný život v čase náklady sa presťahoval hlavne do virtuálneho sveta. Početní umelci a mnohé kultúrne inštitúcie – múzeá, galérie, divadlá, opery a ďalšie – sprístupnili svoju tvorbu a zbierky pre virtuálne prehliadky, koncerty a online hry. Rovnaká situácia je aj v Poľsku. A to všetko s heslom #zostanwdomu. Z tejto bohatej poľskej ponuky vyberáme pre vás tie „najchutnejšie kúsky“. Veríme, že náš výber bude rovnako zaujímavý ako ponuka iných inštitúcií, a vďaka tomu nestratíte kontakt s Poľskom, poľskou kultúrou a umením, s tým, čo máte na Poľsku radi.

No aby sme nezostali len pri pasívnom prezeraní ponúk na internete, v piatok 24. apríla sme spustili na Facebooku kvíz, ktorý preverí vaše poznatky o Poľsku. Nech je ako chce, Poľský inštitút v Bratislave funguje už 70 rokov

a – pevne veríme – že vďaka nám ste sa dozvedeli niečo o Poľsku, poľskej histórii, kultúre a umení. A teraz nadišiel čas na preverenie týchto poznatkov. Prvá časť je venovaná všeobecným informáciám o Poľsku. Pozývame vás, aby ste sa zabavili pri riešení kvízu o Poľsku.

Neobídte ani dve výstavy v oknách nášho inštitútu. Zo strany galérie si môžete pozrieť historickú výstavu venovanú „tichým a nepozorovaným“ – „Cichociemnym“, vojakom poľskej podzemnej armády v čase 2. svetovej vojny. Výstavu venovanú Gdyni, mladému, modernému a dynamickému mestu a prístavu pri Baltskom mori uvidíte v oknách našej knižnice od Klobučníckej ulice.

Tak teda... začíname! Naše odporúčanie č. 2!

www.polinst.sk <https://twitter.com/PLInstitutBrat>
<https://www.facebook.com/PolskyInstitutBratislava/>

Umelecké múzeá a galérie

O poľskom umení akože naživo. Virtuálne prehliadky pre veľkých aj malých

V druhej časti nášho cyklu na koronarežim: **V čase epidémie odporúčame Poľsko**, by sme vás chceli pozvať na virtuálne prehliadky niektorých výstav v poľských galériách a múzeách. Virtuálne prehliadky ponúkajú múzeá na celom svete a to nie bezdôvodne. Je to totiž atrakcia, ktorá naozaj zaujme nielen dospelých, ale vie zabaviť aj deti!

Nepoľomicke múzeum – kráľovský hrad v Nepoľomicach predstavuje galériu poľského umenia 19. storočia, kde môžete vidieť vyše 130 obrazov a 25 sôch zo zbierky Národného múzea v Krakove. Kolekcia je usporiadaná podľa jednotlivých druhov maľby, ktoré klasifikovala a hierarchizovala francúzska Kráľovská akadémia maľby a sochy v 18. storočí.

www.ai360.pl/panoramy/282

V prvej časti nášho cyklu sme vám odporúčali **Národnú galériu umenia Zachęta vo Varšave**, ktorá ponúka bohatý online program pre všetky vekové kategórie. Aj tentokrát vás chceme upozorniť na ich aktivity. Galéria sprístupnila online prehliadky výstav z roku 2018. Prvou je výstava poľskej maľby 20. a 21. storočia *Čo po Cybise?*, a druhá prezentuje poľskú súčasnú grafiku *Veľmi rôznorodo a veľmi dobre*.

www.wnetrza3d.pl/realizacje/zacheta

Realizacje wykonane dla:
ZACHĘTA NARODOWA GALERIA SZTUKI

Centrum súčasného umenia v Toruni (CSW w Toruniu) pozýva na tieto expozície: **Vystav sa v CSW 2020** (*Wystaw się w CSW 2020*), teda výstavu laureátov fotografickej súťaže, a **EVERYTHING'S FINE** **Baltazara Fajta**, laureáta minuloročnej edície tejto súťaže. Na stránke nájdete aj sprievodný film k výstave, ktorý bol doteraz publikovaný na Facebooku.

www.zwiedzaj.csw.torun.pl

Ako alternatívu (interaktívna mapka, ktorá zaujme rovnako ako virtuálna prehliadka) ponúkame návštevu **Parku sochy na Bródne vo Varšave**, ktorý vznikol v roku 2009 z iniciatívy poľského umelca Pawła Althamera, Mestského úradu Targówek a Múzea súčasného umenia vo Varšave. Park sochy plní funkciu progresívnej výstavy súčasného umenia prezentovanej pod holým nebom a dostupnej 24 hodín denne. Majiteľom stále rastúcej zbierky je Múzeum súčasného umenia vo Varšave.

www.park.artmuseum.pl

Literatúra

Poľské knihy pre dospelých a skoro dospelých slovenských čitateľov

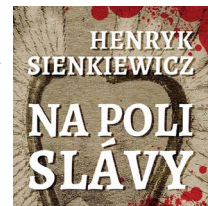
Vydavateľstvo Literárna bašta uviedlo na slovenský knižný trh román **Sivý dym Ziemowita Szczereka** v preklade Patrika Oriška v rámci edície osoby. Ziemowit Szczerek je slovenskému publiku známy predovšetkým vďaka českému prekladu jeho gonzo-reportáže *Prijde Mordor a sežere nás* aneb *Tajná historie Slovanů*, ktorú vydali Větrné mlýny v roku 2018. *Sivý dym* je teda nielen jeho prvý beletristickým počinom, ale jeho prvou knihou, ktorá bola preložená do slovenčiny. Román je buď geopolitickým sci-fi, futuristickou tragigroteskou, alebo prognózou vývoja na pár (posledných) rokov v strede Európy.

www.literarnabasta.sk/knihy/ziemowit-szczerek-sivy-dym

Slovenskí čitatelia majú k dispozícii už aj preklad knihy **Na poli slávy Henryka Sienkiewicza**, prvého poľského laureáta Nobelovej ceny za literatúru. Román hovorí o osudoch poľskej šľachty v čase panovania Jána III. Sobieskeho v 2. polovici 17. storočia a počas vojny proti Turkom. Autorom slovenského prekladu, ktorý podporil poľský Knižný inštitút, je Tomáš Horváth. Na poli slávy vydalo Vydavateľstvo Európa.

www.vydavatelstvo-europa.sk/p/370/henryk-sienkiewicz-na-poli-slavy

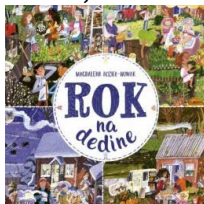
Vydavateľstvo Ikar v rámci edície Stonožka prinieslo od začiatku tohto roka početné knihy pre najmenších čitateľov. Opisy kníh pochádzajú zo stránky martinus.sk

Marta Galewska-Kustra: Kubko sa učí rozprávať (prekl. Ladislav Holíš) Spoznajte Kubka a jeho veselú rodinku. Tento malý huncút sa stane obľúbeným spoločníkom vášho dieťaťa v období, keď sa začne oboznamovať s rečou. Úvodná časť Kubkových príhod je určená najmenším, ale aj trochu starším deťom s oneskoreným vývinom reči. Publikácia sa zameriava predovšetkým na citoslovci a samohlásky, ktoré by ročné deti už mali ovládať.

www.martinus.sk/?ulitem=706587

Magdalena Koziel-Nowak: Rok na dedine (prekl. Alexander Horák) V tejto knihe sa dozvieme, aké povinnosti majú deti a aké dospelí, čo sa robí na poli a ako sa starať o zvieratá. Zoznámite sa aj s hrdinami knihy a zahráte si interaktívnu hru. Na detailných obrázkoch si deti môžu precvičiť vnímavosť a schopnosť rozprávať príbehy, ale predovšetkým sa výborne zabavia pri podrobnom skúmaní farebných ilustrácií.

www.martinus.sk/?ulitem=700045

Aniela Cholewinska-Szkolik, Agnieszka Filipowska: Miška a jej malí pacienti 3: Zmoknutý pacient (prekl. Silvia Kaščáková) Zoznámte sa so sympatickou Miškou, ktorá má v korne košatej lipy veterinárnu kliniku. Tentoraz sa Miška vyberie

s rodičmi na výlet do hôr. Navštívia priateľov, ktorí majú salaš so stádom ovčiek. Jedna z nich sa bez stopy stratí. Podarí sa ju Miške nájsť a dokáže jej pomôcť? Kto je tajomný zmoknutý pacient? A aké nebezpečenstvo striehne na malú opustenú labuť? Všetko sa dozvieme v nových príbehoch z Lipovej kliniky. www.martinus.sk/?ulitem=715633

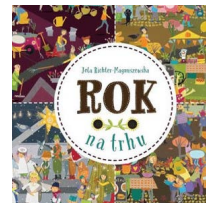

Agnieszka Tyszka: Žofka z Mačacej ulice 3: Na prázdninách (prekl. Silvia Kaščáková) Žofka z Mačacej ulice je vtipná séria o trampotách vynaliezavej a odvážnej Žofky a jej bláznivej rodinky. Tentoraz na ňu číha nemilé prekvapenie – večná chorooba, ktorá ohrozí vysnívané prázdniny. Našťastie ich zachráni „suprový nates“ a na Žofku čaká nocľah pri Husej Street, stretnutie s Adom a Karolom Štvrtým, ako aj cesta do Kráľovstva rusaliiek. Pre čitateľov od 8 rokov.

www.martinus.sk/?ulitem=715627

Jola Richter-Magnuszewska: Rok na trhu (prekl. Alexander Horák) Rok na trhu približuje mesiac po mesiaci pestrý život na trhovisku. Pozriete sa, ako predajcovia aj zákazníci oslavujú sviatky, spoločne s nimi sa popasujete s vrtochmi počasia a uvidíte, ktoré výrobky sú dostupné počas jednotlivých ročných období.

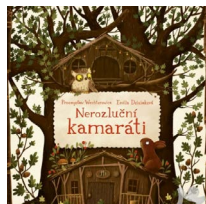
www.martinus.sk/?ulitem=584155

Martin Widmark, Emilia Dziubak: Dlhé putovanie (prekl. Mária Bratová) Na protiahľých brehoch jazera žije dievčatko a chlapec so svojimi najlepšimi priateľmi – s mačkou Murkou a psom Rufusom. Psík je už starý, a keď vydýchne naposledy, chlapec sa ponorí do seba a prestane komunikovať s okolím. Na opačnej strane jazera sa v rovnakom čase vydáva na strastiplné putovanie dievčatko s Murkou. Podarí sa im doraziť k chlapcovi, skôr než bude neskoro? Obrázková kniha pre mladších čitateľov, v ktorej sa spája výnimočné spisovateľské umenie Martina Widmarka s výtvarným majstrovstvom Emilie Dziubak. Pre deti od 5 rokov.

www.martinus.sk/?ulitem=717031

Przemysław Wechterowicz, Emilia Dziubak: Nerozluční kamaráti (prekl. Ladislav Holíš) Pod starým dubom si nažíva kráľičia rodina a v jeho korune hniezdia sovy. Hoci bývajú celkom blízko, celý čas sa obchádzajú. Keď Kráľiček cez deň behá po slnečnej lúke, Sovička sladko spí. A keď Sovička rozprestiera krídla na let za svitu mesiaca, Kráľiček práve zaspáva. Takto deťom plynie deň za dňom, noc za nocou a jeden o druhom vôbec netušia. No len do chvíle, kým sa nezatúžia spoznať.

www.martinus.sk/?ulitem=733983

Maciej Szymanowicz: Škriatkovia – Fakty, Mýty, Huncútstva (prekl. Sibyla Mislovičová) Škriatkovia nejestvujú a navyše sú neviditeľní, čo spôsobuje, že skúmanie ich zvykov má veľa úskalí. Preto aj kniha, ktorá im je venovaná, je o to cennejšia. Je totiž výsledkom dlhoročného vedeckého výskumu a nekonečných úvah. Dozviete sa z nej veľa zaujímavých informácií, napr. odkiaľ škriatkovia pochádzajú, kde bývajú, ako cestujú, aké športy pestujú, čo skrývajú vo svojom vnútri... aj čosi o ich chorobách, o kozmoškriatkoch a ešte všeličo iné. Nech sa páči, vstúpte do tajuplného sveta škriatkov!

www.martinus.sk/?ulitem=712237

Tým, ktorí si chcú zlepšiť svoju znalosť poľštiny, odporúčame pozrieť sa na stránku **Wolne Lektury**. Nájdete tam početné knihy poľských a zahraničných autorov. Niektoré diela si budete pamätať ešte zo školských čias, no nájdete tam aj zaujímavé tituly súčasných, mladých poľských autorov.

www.wolnelektury.pl

Divadlo

Divadlo Televízie TVP je európskym fenoménom. Televízne inscenácie divadelných hier vždy priťahovali mnoho divákov. Veľa z nich získalo medzinárodné ceny. Teraz si môžete tieto predstavenia pozrieť – ako tie spred mnohých rokov, ktoré boli digitálne zrekonštruované, tak aj nové televízne spracovania.

www.vod.tvp.pl/sub-category/teatr,30798054

So zaujímavou, no o niečo inou ponukou prišiel portál **teatralny.pl**, ktorý vytvoril **Divadelnú televíziu**. Vďaka nej si na internete môžete pozrieť predstavenia mnohých divadiel, ktoré by ste v normálnych podmienkach nevideli. Môžete si tak vyberať medzi poľskými a zahraničnými klasikami, ako aj premiérami nových drám. www.teatralny.pl/teatr-online

teatralny pl

Herečky a herci krakovského **Divadla Bagatela** svoj talent prejavujú nielen v scénických predstaveniach pre deti a dospelých. Teraz pripravili autorské čítanie poľskej a zahraničnej klasiky – diel Bolesława Prusa či Lucy Maud Montgomery.

www.youtube.com/user/TeatrBagatela/playlists

Film

Vo **Filmovom štúdiu TOR** vznikli mnohé významné filmy poľskej a svetovej kinematografie. Krzysztof Zanussi, Stanisław Różewicz, Janusz Majewski, Krzysztof Kieślowski – to sú príklady len niektorých osobností, ktoré tvorili v štúdiu TOR svoje filmy.

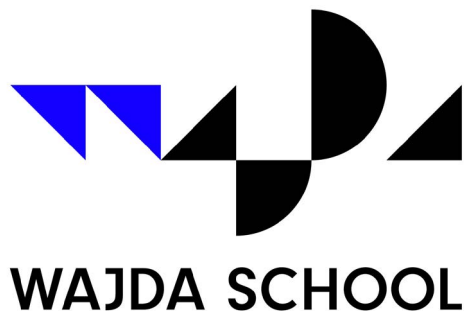
Mnohé z týchto celovečerných titulov vrátane snímok po digitálnej rekonštrukcii si môžete pozrieť tu:

www.youtube.com/user/StudioFilmoweTOR/playlists

V Škole a štúdiu Wajdu, ktorá existuje už vyše 15 rokov, tvoria adepti filmového umenia pod dohľadom skúsených tvorcov svoje prvé etudy a filmy – ako dokumentárne, tak aj hrané. Mnohé z nich získali ceny aj na Slovensku (napr. film „Prijímanie“ Anny Zameckej na Bratislava International Film Festival 2016). Okrem toho si môžete pozrieť aj masterclass s uznávanými filmovými tvorcami a spoznať tajomstvá filmového kumštu.

www.youtube.com/user/wajdaschoolandstudio/videos

Cestovanie a turistické zaujímavosti

Jeden z najzaujímavejších národných parkov v Poľsku je **Sloviňský národný park**, ktorý sa nachádza na baltskom pobreží neďaleko mestečka Leba známeho ako poľské Pompeje, keďže ho pomaly pohlcuje piesok. Najväčšou zaujímavosťou sú pohyblivé duny, ktoré neustále migrujú a tým menia krajinu. Pozrite sa, ako tento zázrak prírody vidia poľskí fotografi a vydajte sa na virtuálnu prechádzku parkom.

www.slowinski.pl/panoramy/w Spacer/index.html

www.slowinski.pl/pl/park-w-objektywie.html

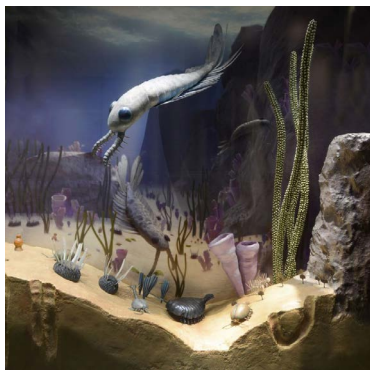
viť miesta s panenskou prírodou, plné pokoja a ticha? Pozývame na **Roztocze** (Lublinské vojvodstvo), ktoré nie je tak ďaleko od slovenských hraníc. Môžete sa tu prechádzať, behať či bicyklovať sa, chodiť po horách či plaviť sa na kajaku. Roztocze sú tiež oázou pre zriedkavé druhy vtákov. Vďaka svojmu neopakovateľnému charakteru časť tohto územia tvorí aj národný park.

www.roztocze.wkraj.pl/html5/index.php?id=65714

Centrum prírodovedeckého vzdelávania Jagelovskej univerzity pozýva na virtuálnu prehliadku, počas ktorej sa môžete dozvedieť veľa zaujímavostí z oblasti zoológie, paleontológie, geológie a antropológie.

www.cepuj.wkraj.pl/html5/index.php?id=81163#81163/o

Hudba

Národná filharmónia z Varšavy ponúka zvukové a video úryvky vlastných koncertov, ako aj vystúpení poľských a zahraničných sólistov. Môžete sa tiež pozrieť, ako vyzerá príprava koncertov zo zákulisia. Špeciálnu pozornosť si zasluhuje úryvok opery Carmen G. Bizeta, ktorý hudobníci zahrali zo svojich domov!

www.youtube.com/user/FilharmoniaNarodowa

Filharmonia
Narodowa

Hudobná tvorba klaviristu a skladateľa **Marcina Maseckého** je bohatá – džez, vážna či filmová hudba, ale aj folklór. Nebráni sa sólovým ani komorným vystúpeniam, a hráva aj s dychovými či symfonickými orchestrami. Nie je to hudba určená len pre fajnšmekrov, vypočuť si ju môže každý!

www.youtube.com/user/marcinmasecki

Jedným z najdynamickejších poľských hudobných vydavateľstiev je **S.P.Records**, pre ktoré nahrávajú také esá poľského rocku ako **Kult** a jeho líder a vokalista **Kazik Staszewski** či **Strachy na Lachy**. Ale majiteľ S.P.Records Sławek Pietrzak, ktorý sám v minulosti hrával v Kult, sa nevyhýba ani novým interpretom. Preto v ponuke vydavateľstva nájdete aj rap, punk a postpunk, či hudobný kabaret a poľské covery svetových hitov.

www.youtube.com/user/SPRECORDSteledyski/playlists

Veda, technika, kreativita

Kým sa osobne vyberiete do Centra vedy EC1 v Lodži, pozrite si najskôr ich internetovú stránku. Presvedčte sa, ako môžete vo svojich domácnostiach (bezpečne) realizovať zaujímavé experimenty, napríklad aj s použitím červenej kapusty. Okrem toho sa dozviete veľa aj o filme a komikse.

www.centrumnaukiec1.pl/aktualnosci/domowe-centrum-nauki-i-techniki

www.youtube.com/channel/UCCGkNlx6kRwclNF6agCmu4A

Keďže riaditeľ Poľského inštitútu v Bratislave je tiež zapáleným fanúšikom lietadiel a iných lietajúcich strojov, nemôže chýbať pozvánka do **Múzea poľského letectva v Krakove**. Ponúka totiž jedinečnú zbierku poľských a zahraničných strojov. Skutočnou perlou v tejto zbierke je legendárna stíhačka PZL P-11, ktorá bojovala v 2. svetovej vojne. Pracovníci múzea pozývajú všetkých záujemcov na prechádzky s kamerou po vybraných exponátoch, ktoré nikde inde nenájdete.

www.facebook.com/MuzeumLotnictwa

MUZEUM LOTNICTWA
POLSKIEGO

Łódź Design Festival je najzaujímavejšia prehliadka poľského a zahraničného dizajnu. Jej dominantou je móda, čo je pochopiteľné, keďže Lodž je poľským hlavným mestom módy, konfekcie, textilnej tvorby a umeleckého textilu. Pozrite sa teda, čo zaujímavé sa dialo na festivaloch v minulých rokoch. Určite si nájdete niečo zaujímavé aj pre seba.

www.youtube.com/user/ldzartcenter/playlists

A tu je naše odporúčanie, z ktorého sa budete obľizovať aj za ušami. Viete, aké je obľúbené jedlo Poliakov a ako sa dá pripraviť aj na Slovensku z miestnych surovín? Pozrite si programy z cyklu **Polish Your Kitchen**. Zatiaľ nie sú k dispozícii recepty v slovenčine, ale veríme, že im budete rozumieť aj v angličtine.

A môžete začať kuchtiť!

www.youtube.com/channel/UCK59LbpAiMlZWSNeimORG/videos

História

Vo Varšave prebieha stavba sídla **Múzea histórie Poľska**. Múzeum priblíži návštevníkom dejiny Poliakov od legendárnych začiatkov po udalosti, ktoré ovplyvnili dnešné Poľsko. Kým sa to však stane, veľké množstvo filmov, prednášok či prezentácií o poľskej histórii nájdete na internete. Najzaujímavejšie sú tie príbehy, ktoré rozprávajú obyčajní ľudia, obyčajní poľskí občania.

www.youtube.com/user/MuzHPtv/playlists

Dom stretnutí s históriou je otvorená inštitúcia, ktorá sa zaoberá najmä dejinami Varšavy, poľského hlavného mesta, a jeho obyvateľmi. Funguje len krátko, no má bohatú ponuku zbierky, ktorá približuje nielen osudy Varšavy a Varšavčanov. Okrem výstavy organizuje aj filmové prehliadky, prednášky a diskusie. Nahrávky tých najzaujímavejších udalostí nájdete tu:

www.youtube.com/user/domspotkanzhistoria/playlists

Instytucja Kultury
m.st. Warszawy

Matematik, vďaka ktorému trvala 2. svetová vojna kratšie a vyhrali v nej Spojenci. Profesor, bez vynálezov ktorého by neexistovali integrované obvody. Katolícky kňaz, ktorý sa stal symbolom boja za slobodu. Legendárny básnik, jeden z „kaskadérov literatúry“, pre ktorého bol reálny svet príliš malý. To všetko sú postavy späté s **Kujawsko-Pomorským vojvodstvom**. Tam sa narodili, tvorili, pracovali. O nich a mnohých iných osobách z tohto regiónu vznikli zaujímavé komiksy. Nájdete ich tu:

www.issuu.com/kujawsko-pomorskie/stacks/a5cbc213068d4e648e7e405a83f321e1

